

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde, özellikle son 15 yılda gerek kentsel dönüşüm ve özel sektör yatırımları ve gerekse kamu altyapı projeleri sonucu artan inşaat faaliyetleri nedeniyle hafriyat ve yıkıntı atıklarının tahliyesi ve depolanması konusu önemli bir sorun, daha da kötüsü, şirketler için önemli bir rant kapısı haline gelmiştir.

Yanlış politikalar sonucunda ülke nüfusunun 5'te 1'ine yakın bir bölümünün bulunduğu İstanbul'da, hem bu nüfus yoğunluğunun doğurduğu gereksinim hem de sürecin iyi yönetilememesi, yanlış ve saydamlıktan uzak uygulamalar sonucu oluşan yıkıntı atıkları ve hafriyatın büyüklüğü, çok yüksek miktarlara doğru ilerlemektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki olan İstanbul Çevre Yönetimi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (İSTAÇ) tarafından açıklanan verilere göre İstanbul'da aylık 5 milyon tonun üzerinde inşaat ve hafriyat atığı oluşmaktadır.

Yıkıntı ve hafriyat atıklarının taşınması ve dökülmesiyle ilgili olarak dikkat çeken bir husus, kamuoyuna da yansımış, basında sıklıkla haberi yapılan, halk arasında **"hafriyat kamyonu terörü"** olarak tanımlanan, hafriyat kamyonlarının neden olduğu trafik kazalarıdır. Bir kamyonun ortalama 13 metreküp atık taşıma kapasitesinin olduğu göz önünde bulundurulursa, ayda yaklaşık 240.000 hafriyat kamyonu seferi yapıldığı ortaya çıkar ki İstanbul gibi nüfus ve trafik yoğunluğunun son derece yüksek olduğu bir metropolde şehir içinde hafriyat kamyonlarının bu kadar çok sefer yapması adeta ölüme davetiye çıkarmaktır. Hafriyat kamyonlarının yanında beton mikserleri, beton pompaları ve inşaatlarda çalışan diğer iş makinelerinin de bu trafiğe girmesiyle İstanbul trafiği adeta bir kargaşa ortamına dönüşmektedir.

Oluşan trafik terörünün detaylarına inildiğinde çok daha dehşet verici tablolarla karşılaşmaktadır. Zor şartlarda çalışan ve yaptığı sefer başına ücret alan kamyon şoförleri, daha hızlı hareket ederek daha fazla sefer yapmaya zorlanmaktadır. Sefer başına yaklaşık 30 Türk Lirası kazandığı ifade edilen kamyon esnafı, döküm ücreti ödememek ve resmi hafriyat döküm alanlarında oluşan uzun kuyruklardan kaçınarak bir an önce yeni bir sefere yetişebilmek adına ormanlık alanlara kaçak döküm yapmakta, resmi hafriyat sahasına döküm yapan kamyonlar ise gün içinde daha çok sefer yapabilmek için şehir içinde yüksek sürat yapmaktadırlar. Bunların yanında, beton mikserlerinin dolum istasyonundan çıktıktan sonra 2,5 saat içinde inşaat alanına yetişmediği takdirde taşıdığı betonun yanacak olması nedeniyle aşırı sürat yapmaları da tehlikeyi artırmaktadır.

Denetlemelerin ve yaptırımların yetersiz olması, kimi zaman hiçbir denetleme ve yaptırımın uygulanmaması, kamyonların karıştığı kazalarla ilgili olarak yeterli önlemin alınmıyor olması da söz konusu trafik terörünü körüklemektedir. İBB Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin verilerine göre, İstanbul'da kayıtlı toplam hafriyat kamyonu sayısı 8 bin 494 iken 2016'da kaçak döküm ve belgesizlikten dolayı 396 kamyonla ceza kesilmiş, toplam ceza tutarı 35 milyon 288 bin 128 TL olmuştur. İnsan hayatının nasıl hiçe sayıldığının bir başka boyutunu ortaya koyan bir iddia ise hafriyat

firmalarının daha fazla sefer yapabilmek adına kamyonlar için bir "trafik kazası masrafı kotası" belirlediği ve daha fazla para kazanabilmek için insanlarımızı öldürmek pahasına kamyon şoförlerinin aylık olarak belli sayıda kaza yapmasına göz yumdukları şeklindedir. Bu kazalar neticesinde, sağlıklı bir istatistik olamamakla birlikte derlenebilen verilere göre sadece İstanbul'da 2016 yılında 21 kişi, 2017 yılının ilk 11 ayında ise 17 kişi hayatını kaybetmiştir.

Söz konusu hafriyat kamyonu terörüne ilişkin olarak İstanbul'da hafriyat kamyonlarının karıştığı ölümlü, yaralanmalı ya da maddi hasarlı kazalardan bazılarının medyaya yansıyan bilgilerinin derlendiği, İstanbullu vatandaşlarımızın hazırlayarak tarafıma teslim ettiği bir çalışma ekte sunulmaktadır.

Son yıllarda İstanbul'da inşaat faaliyetlerinin artması sonucunda ortaya çıkmış olan birçok sorundan bir tanesi olan ve hemen hemen her gün can ve mal kaybına sebebiyet veren "**hafriyat kamyonu terörü**"nın araştırılması ve bu kazaların sona erdirilmesi için alınması gereken tedbirlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

M. Akif Hamzaçebi
M. Akif HAMZAÇEBİ

İstanbul Milletvekili

EK: İstanbul'da hafriyat kamyonlarının karıştığı ölümlü, yaralanmalı ya da maddi hasarlı kazalardan bazılarının medyaya yansıyan bilgilerinin derlendiği çalışma

SERDAR KÖMÜRCÜOĞLU
Mersin
Yecdi Çarşamba
Kırdaşlar
Karim Arslan
Denizli
İzmir
Sergin Tamlu
İst. M.
Kemal ZEYBEK
Samir
Fatma Kaplan Hürriyet
Kocaeli
Lale Karabiyik
Bursa
Umut Tamlu
İstanbul
SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul
Hüseyin ÇAMAK
Mersin
ÖZLEK
102

1650 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Kadim Durmuş	Tokat	Kadim Durmuş
Tuğrul KAYAN	Kütahya	Tuğrul KAYAN
Berkay Tıpçı	İstanbul	Berkay Tıpçı
Ali Haydar HAKVERDİ	Ankara	Ali Haydar HAKVERDİ
Erdoğan Bircan	Eskişehir	Erdoğan Bircan
Atilla Setel	Rize	Atilla Setel
Onur Demirel	Zonguldak	Onur Demirel
Mustafa Tuncer	Aydın	Mustafa Tuncer
Turhan Mızrak	Muş	Turhan Mızrak
Gaye Usluer	Eskişehir	Gaye Usluer
İrfan BAKIR	ISPARTA	İrfan BAKIR

